

til den polytechniske Anstalt, ja, maaskee endog den saakaldte Kantusseexamen vil kunne afflaffes, naar Bedkommende har underkastet sig den mathematisk-naturvidenskabelige Examen, men med disse Examina er Forholdet dog et andet. Den sidstnævnte lille Examen er egentlig kun at betragte som en Deel af den medicinske Examen, men ikke som en blot Forberedelse dertil.

Af de øvrige Sag, som ere nævnte i § 4, er der et enkelt, der er blevet bibeholdt paa samme Maade som hidtil, skjøndt der vistnok turde være Anledning til at tage under nærmere Overveielse, hvorvidt det bør bibeholdes, eller ialfald, hvilken Stilling det bør have; det er Religion. Naar Skolen, hvad jeg haaber og antager vil blive Tilføjet, bliver indskrænket til Alderen fra det 14de til det 18de Aar, og naar den altsaa begynder efter Confirmationsalderen, maa det siges, at den ikke har nogen som helst Opgave at udføre med Hensyn til Religionen. Nævnlig maa det siges, at den vilde begaae den samme Feil, som der nu begaaes ved Religionsundervisningen i de lærde Skoler, dersom den vilde give sig til at meddele enten en dogmatisk Undervisning eller en Undervisning i det nye Testamente i Grundsproget eller et hvilket som helst andet Brudstykke af Theologien, en Feil, der er nedarvet fra den Tid, da Theologien spillede en aldeles afgjørende og væsentlig Rolle i hele vort Skolevæsen ved Siden af Latin. Det er en ligesaa stor Feil, fra Skolens som fra det Religøses Standpunkt, at dette Sag bibeholdes. Skolen har ingen Brug for det som Middel til Landsudvikling, og fra et religiøst Standpunkt maa det sikkert siges, at, om end al Gjerning ved Skolen ligesom i alle andre Livsforhold bør stee i Gud, følger ingenlunde deraf, at Skolen bør gjøre Religionen til et selvstændigt Læresag, thi derved udsætter den sig for at trivialisere dette Forhold og at nedbryde, hvor den tværtimod bør, ikke opbygge, men beskytte.

Da flere af de Punkter, jeg kunde være tilbøjelig til at omtale, som sagt ere fremhævede af andre Talere og særlig af den ærede sidste Taler samt af det ærede Medlem

for Præste Amts 6te Valgkreds (Bosjen), skal jeg indskrænke mig til disse Bemærkninger.

S. C. D. Müller: Der eksisterer i flere af Europas parlamentariske Forsamlinger den Skik, at, naar man indtegner sig som Taler til 1ste Behandling, skal man bestemt indtegne sig for eller imod Loven. Jeg har tænkt en Deel ved Forhandlingerne idag og igaar, om det ikke kunde være ønskeligt, at vi her havde samme Skik, om ikke vore Forhandlinger vilde blive en lille Smule klarere, naar det i Forveien bestemt skulde erklæres, om man vil tale for eller imod Loven. Der er vistnok rigtig Leilighed til endda at komme ind paa det Almindelige, men paa den anden Side er jeg glad over, at denne Skik, hvor god den end kan være, ikke eksisterer hos os, da jeg gjerne baade vil tale meget stærkt for Loven, men ogsaa i enkelte Punkter er imod den. Sdet jeg vil tale for Loven, vil jeg tillade mig, da Modstanden imod den væsentlig har støttet sig paa visse enkelte Punkter, først at henvende mig til disse enkelte Punkter og tillade mig at stille nogle forskjellige Betragtninger frem af de Hovedpunkter, som flere af Modstanderne mod Loven have fremsat. — Det anføres først som en stor Feil ved Loven, at den har villet indføre en forbedret Undervisning i 2 fideordnede Curjus ved samme Skole. Der er indvendt mange forskjellige Ting mod Loven, men jeg vil ærlig tilstaae, at af alle de Indvendinger, der ere fremsatte imod den, synes denne mig at være den forunderligste. Man maa dog i denne Henseende huffe paa, at Danmark har gjort en dyrebøjt Erfaring med Realskolen i Aarhus. Der havde man 2 fideordnede Skoler, og det viste sig, at som 2 selvstændige Skoler gik det ikke, men naar man knyttede dem ved Siden af hinanden, saa gik det derimod ret godt. Dernæst have vi den Erfaring fra Kjøbenhavns private Skoler, at ingen Skole her kan gaae alene i den ene Retning uden tillige at være stærkt funderet med Legater; ikkun da kan den holde sig som udelukkende Real- eller som udelukkende Latin-skole. Man seer efterhaanden de ældre